

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zabłudów za rok 2021

Rodzina jest podstawową jednostką systemu społecznego, która kształtuje ludzkie zachowania i przygotowuje do życia w społeczeństwie. Jednak w dysfunkcyjnych rodzinach można zaobserwować trudności spowodowane takimi czynnikami jak: bezrobocie, choroba, wzrost kosztów utrzymania, bądź też uzależnienia, przemoc, przestępczość, zaniedbywanie obowiązków, brak umiejętności wychowawczych. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny ma negatywny wpływ na jej członków, ale też na całe społeczeństwo.

Na terenie Gminy Zabłudów we wspieraniu rodzin dysfunkcyjnych uczestniczy 9 podmiotów publicznych, niepublicznych oraz służb samorządowych i instytucji o zasięgu gminnym, które zostaną przedstawione w dalszej części sprawozdania.

Gmina Zabłudów jako Gmina miejsko – wiejska na koniec 2021 roku liczyła 9 342 mieszkańców, w tym 9 285 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i 57 mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy.

Ze świadczeń pomocy społecznej w 2021 roku w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę i źródła finansowania łącznie skorzystało 119 rodzin liczących 236 osób w rodzinach.

Powody trudnej sytuacji życiowej osób korzystających z pomocy społecznej w 2021 roku przedstawia poniższa tabela:

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	76	132
Bezdomność	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	14	79
- w tym wielodzietność	10	66
Bezrobocie	49	79
Niepełnosprawność	65	100
Długotrwała lub ciężka choroba	67	119
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem	16	63

Przemoc w rodzinie	0	0
Alkoholizm	16	21
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2
Zdarzenia losowe	1	2

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku wynika, że w 2021 roku w 1 dziecko z terenu gminy umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego tj. w Rodzinnym Domu Dziecka w Krasnym funkcjonującym w ramach Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Krasnym. Ponadto 14 osób z Gminy Zabłudów było objęte w 2021 roku nadzorem kuratora.

Głównymi celami programu wspierania rodziny w Gminie Zabłudów realizowanych w 2021 r. było m.in.:

- zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej,
- zapewnienie ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych przemocą,
- pomoc dydaktyczna dzieciom mającym problemy w nauce,
- organizowanie warsztatów kształtujących rozwój uzdolnień i zainteresowań dzieci,
- organizowanie warsztatów dla rodziców wzmacniających ich kompetencje,
- wspieranie interdyscyplinarne dzieci i ich rodzin.

Zadania realizowano przy jednoczesnej współpracy instytucji samorządowych, placówek oświatowych i innych podmiotów współpracujących na rzecz rodziny. Zadania do zrealizowania oraz wskaźniki ich realizacji w 2021 roku obrazuje poniższa tabela:

Gminny Program Wspierania Rodziny (2021 r.)– realizacja celów szczegółowych:

Cel szczegółowy nr 1

1. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

1.1 Wspieranie rodziców w funkcji opiekuńczo wychowawczej poprzez współpracę z asystentem rodziny:

- liczba asystentów rodziny – 1 (zatrudniony w zadaniowym systemie czasu pracy; wydatki na wynagrodzenie pochodzą z budżetu gminy oraz z „Programu asystent rodziny na rok 2021” finansowany ze środków Funduszu Pracy ujętych w planie finansowym Funduszu Pracy na 2021 r.)
- wydatki na wynagrodzenie – 61.825,82 zł, w tym:
 - z budżetu gminy –59.825,82 zł,
 - z „Programu asystent rodziny na rok 2021” – 2.000 zł
 - liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny – 7+3 monitoring
- liczba dzieci w rodzinach współpracujących z asystentem rodziny – 27
- przeciętny czas pracy asystenta z rodziną –12 miesięcy
- liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem rodziny - 1
- liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył współpracę – 4
- liczba nowych rodzin, z którymi asystent rodziny rozpoczął pracę – 5

1.2 Prowadzenie wszechstronnej pracy socjalnej z rodziną:

- liczba rodzin, którym udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej – 151
- liczba osób w rodzinach, którym udzielono pomocy w ww. formie - 283
 - liczba rodzin, którym udzielono pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej – 52
 - liczba osób w rodzinach, którym udzielono pomocy w ww. formie - 88

1.3 Wspieranie rodzin w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dziecka i rodziny poprzez zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej.

1. Objęcie dożywianiem wszystkich wymagających tego dzieci, uczniów szkół podstawowych w formie gorącego posiłku:

„Pomoc państwa w zakresie dożywiani/Posiłek w szkole i w domu”

- liczba osób korzystających z posiłku (w formie pełnego posiłku) – 56
- liczba rodzin korzystających z posiłku – 32
- liczba osób w rodzinach - 117
- liczba punktów żywieniowych w tym:
 - 4 szkoły
 - 1 przedszkole

1. Przyznanie pomocy finansowej rodzinom na dofinansowanie zakupu artykułów szkolnych oraz podręczników w formie stypendiów szkolnych:

- z pomocy skorzystało: 47 uczniów, w tym:
 - w formie stypendium szkolnego – 41 uczniów
 - w formie zasiłku szkolnego – 0
- 50.245,00 zł łączna kwota wydatkowana na stypendium szkolne:
 - 40.196,00 zł – kwota otrzymana z budżetu państwa (80% kosztów realizacji zadania)
 - 10.049,00 zł – kwota otrzymana z budżetu gminy (20 % kosztów realizacji zadania)
- wydano: 41.304,00 zł, w tym:
- pozostało z ogólnej kwoty: 8.941,00 zł, w tym:
 - 7 152, 80 – z budżetu państwa
 - 1 788,20 zł – z budżetu gminy

1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej, m.in. poprzez przyznawanie zasiłków i pomocy w naturze, kwalifikowanie do POPŻ 2014-2020:

- liczba rodzin objętych pomocą w związku z trudną sytuacją życiową spowodowaną ubóstwem - 76
- liczba osób w ww. rodzinach- 132

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

- liczba złożonych wniosków - 220
- stowarzyszenia udzielające pomocy:
 - Chrześcijańska Służba Charytatywna- 85 wniosków
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Zwierkach- 135 wniosków

1.4 Organizowanie usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych.

- liczba rodzin, które skorzystały z pomocy w postaci usług opiekuńczych – 0
- liczba rodzin, które skorzystały z pomocy w postaci usług specjalistycznych - program terapeutyczny dla dziecka z zaburzeniem lękowym – mutyzm wybiórczy 1 dziecko
- liczba udzielonych konsultacji i porad - 25
- liczba rodzin - 12

1.5 Zapewnienie rodzinom z gminy Zabłudów dostępu do nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego oraz w miarę potrzeb terapii i mediacji.

W ramach „Projektu „Razem możemy więcej II” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach regionalnego Programu Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Stowarzyszenie „Panorama”, zorganizowało „Akademię Rodzica”, która skupiła się wzmocnieniu rodzin dysfunkcyjnych w wypełnianiu roli konstruktywnego rodzica oraz dzięki której uczestnicy zostali wyposażeni w umiejętności wychowawcze niezbędne do wykonywania funkcji rodzicielskiej.

- liczba spotkań dla rodzin – 10
- liczba uczestników – 5
- liczba rodzin i osób korzystających z terapii - 6
- liczba rodzin i osób korzystających z mediacji – nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie

1.6 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

1. Praca realizowana poprzez powoływanie roboczych grup interdyscyplinarnych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Urzędzie Miejskim w Zabłudowie:

- liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego - 6
- liczba utworzonych grup roboczych - 15
- liczba posiedzeń grup roboczych - 48
- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” - 27
- liczba osób objętych pomocą grup roboczych - 32
- liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty” - 13
- liczba osób, wobec których prowadzone jest postępowanie w przedmiocie zobowiązania do leczenia odwykowego - 11

1. Prowadzenie spraw zmierzających do podjęcia leczenia uzależnienia.

- liczba osób, wobec których prowadzone było postępowanie w przedmiocie zobowiązania do leczenia odwykowego - 11

1.7 Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

- liczba szkoleń dla rodzin wspierających – nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie

2. Cel szczegółowy nr 2

Rozwijanie systemu pomocy rodzicom biologicznym w opiece nad dziećmi.

2.1 Prowadzenie placówek i świetlic wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci.

liczba miejsc 30

Na terenie Gminy funkcjonuje świetlica Osiedlowo – Środowiskowa z elementami socjoterapii prowadzona przez Stowarzyszenie „Panorama”, która oferuje następujące formy wsparcia:

- zajęcia wychowawczo – profilaktyczne,
- zajęcia rozwijające zainteresowania,
- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze

oraz formy specjalistyczne:

- socjoterapia dzieci,
- konsultacje pedagogiczne i poradnictwo dla rodziców.

Celem zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci było eliminowanie przyczyn i przejawów utrwalonych niewłaściwych zachowań utrudniających dziecku realizację zadań życiowych poprzez wykorzystanie naturalnych sytuacji społecznych i dostarczanie nowych doświadczeń niosących adekwatne do rzeczywistości treści o sobie i innych.

Od października rozpoczęto realizację projektu „Panorama równych Szans” dla 30 uczestników w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 za pośrednictwem LGD Puszcza Knyszyńska, typ projektu: 10. Działania skierowane do rodzin, w tym rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym (będzie realizowany do 31 grudnia 2022 r.). Głównym celem projektu jest poszerzenie oferty zajęć o dodatkowe zajęcia specjalistyczne, rozwijające wiadomości i umiejętności, w tym kompetencje kluczowe i wycieczki oraz wsparcie 10 rodziców poprzez udział w warsztatach i spotkaniach integracyjnych. Projekt wpisuje się w cel szczegółowy I.1. Integracja i aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców LGD Puszcza Knyszyńska, przedsięwzięcie I.1.4. Wsparcie rodzin w społecznościach lokalnych, zgodnie z LSR LGD Puszcza Knyszyńska.

W ramach realizacji tego projektu w roku 2021 realizowano zajęcia:

- Programowanie i rozwijanie kompetencji TIK - 30 uczestników,
- Trening Zastępowania Agresji - 10 uczestników,
- Indywidualna terapia pedagogiczna zwiększająca kompetencje społeczne - 9 uczestników.

W październiku w ramach Europejskiego Tygodnia Kodowania ‘Meet and Code 2021’ – Stowarzyszenie zrealizowało projekt „Scottie, Go to Panorama!”, który został dofinansowany przez Fundację TechSoup, w ramach którego zorganizowano warsztaty online, na które zaproszono 20 dzieci w wieku 8-9 lat, uczęszczające do Świetlicy oraz uczniów SP w Zabłudowie. Przeprowadzono w aplikacji Teams 2 spotkania online w grupach, podczas których dzieci poznały podstawy programowania w aplikacji Scottie, Go! i tworzenia zadań w programie Scottie, Go Dojo. Uczestnicy warsztatów otrzymali roczny dostęp do kreatora zadań Scottie, Go Dojo. Dzięki dofinansowaniu w ramach otrzymanego grantu zakupiono również zestawy gry Scottie, Go! które w połączeniu z aplikacją były wykorzystywane podczas zajęć stacjonarnych; dzieci poznały podstawy programowania z wykorzystaniem aplikacji Scottie, Go! w połączeniu z tradycyjną grą planszową. Dodatkowo zakupiliśmy dla uczestników projektu roczny dostęp do platformy Scottie, Go! Dojo.

Udział wzięło 12 uczestników.

MIĘJSKI OŚRODEK ANIMACJI KULTURY W ZABŁUDOWIE oraz:

- Wiejski Dom Kultury w Rafałowie
- Wiejski Dom Kultury w Rybołach
- Wiejski Dom Kultury w Krynickich
- Świetlica Wiejska w Halickich

Działania prowadzonych przez MOAK w Zabłudowie

- warsztaty przyrodnicze – uczestniczyło 35 dzieci:
- warsztaty ceramiczne - uczestniczyło 30 dzieci,
- warsztaty poetycki - uczestniczyło 28 dzieci,
- warsztaty historyczne - uczestniczyło 32 dzieci,
- warsztaty tworzenia budowli z klocków lego – uczestniczyło 18 dzieci.

2.2 Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

- jedno dziecko zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej, roczny koszt utrzymania wynosił 8.270,57 zł

2.3 Prowadzenie działań profilaktyczno-wychowawczych w szkołach:

1. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zabłudowie, ul. A. Mickiewicza 20, 16-060 Zabłudów.

1. Cykl zajęcia na temat zasad odpowiedzialnego zachowania - 66 uczniów, 2 nauczycieli - uczniowie nabyli wiedzę dotyczącą odpowiedzialnego zachowania oraz poprzez zajęcia warsztatowe nauczyli się tę wiedzę wdrażać do codziennych sytuacji.

2. Odpowiedzialność karna dzieci i młodzieży (prelekcja z udziałem kuratora sądowego) - 121 uczniów, 5 nauczycieli - uczniowie zapoznali się z podstawowymi procedurami prawnymi dotyczącymi czynów zabronionych z udziałem dzieci i młodzieży.

3. Prelekcja na temat zdrowia psychicznego uczniów - 192 uczniów, 9 nauczycieli - uczniowie poznali czynniki zagrażające zdrowiu psychicznemu oraz poznali sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

4. Profilaktyka zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży (prelekcja online) - 380 rodziców, 12 nauczycieli - uczestnicy prelekcji poznali czynniki zagrażające zdrowiu psychicznemu oraz możliwości reagowania w sytuacjach kryzysowych.

5. Podróże w czasie i przez Podlasie - cykl zajęć dla klas VI - VII połączonych wycieczkami 121 uczniów, 6 nauczycieli.

2. Szkoła Podstawowa w Rafałowce im. Sybiraków, Rafałówka 64, gm. Zabłudów.

- 1. Program profilaktyki alkoholowej „Domowi Detektywi”** – grupa docelowa: uczniowie kl. IV – VI i ich rodzice, efekty: opóźnienie inicjacji alkoholowej u młodzieży, liczba uczestników: 40 osób.
- 2. Program profilaktyki alkoholowej „Debata”** – grupa docelowa: uczniowie kl. V – VII, efekty: opóźnienie inicjacji alkoholowej u młodzieży, ewaluacja: ankieta, monitoring: frekwencja na zajęciach, liczba uczestników: 25 osób.
- 3. Program profilaktyki cyberzagrożeń „IMPACT”** – grupa docelowa: uczniowie kl. VIII, efekty: bezpieczne korzystanie z cyberprzestrzeni, liczba uczestników: 25 osób,
- 4. Warsztaty profilaktyczne online „Złość da ci w kość”** – dla uczniów kl. IV-VI o radzeniu sobie z trudnymi emocjami, dofinansowane ze środków GKRPA – liczba uczniów: 40.
- 5. Warsztaty profilaktyczne online „Nie bój się lęku”** – dla uczniów kl. VII – VIII – o lękach, stanach depresyjnych nastolatków, dofinansowane ze środków GKRPA – liczba uczniów: 17.
- 6. Warsztaty profilaktyczne online „Chodź, pomaluj mój świat”** – dla rodziców i nauczycieli o wspieraniu dorastającej młodzieży, dofinansowane ze środków GKRPA – liczba uczestników: 40 rodziców, 20 nauczycieli.
- 7. Warsztaty profilaktyczne online „Komunikacja”**- dla uczniów kl. VII – VIII, prowadzone przez terapeutę z Ośrodka Profilaktyki i Terapii dla Dzieci i Młodzieży „ETAP” w Białymstoku – liczba uczestników: 24 uczniów.
- 8. Zajęcia rozwijające kreatywność** – grupa docelowa: uczniowie szkoły, efekty: rozwijanie kreatywności, poznawanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, profilaktyka zachowań ryzykownych, liczba uczestników: 100 osób.
- 9. Zajęcia rozwijające zainteresowania realizowane w szkole w ramach projektu „Poza schematem” oraz w ramach zajęć szkolnych** – język angielski, język hiszpański, warsztaty krytycznego myślenia, zajęcia taneczne, zajęcia teatralne, koło gier planszowych, zajęcia kulinarne – liczba uczestników: 120 uczniów.
- 10. Zajęcia dla uczniów z trudnościami w nauce i zachowaniu** – zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z języka polskiego, z matematyki, języka angielskiego, terapia Integracji Sensorycznej – liczba uczestników: 35 uczestników.
- 11. Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne** – grupa docelowa: uczniowie z trudnościami w nauce diagnozowani w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, efekty: rozwijanie umiejętności czytania i poprawnego pisania, doskonalenie zaburzonych funkcji, budowanie poczucia własnej wartości, liczba uczestników: 20 osób.

12. **Zajęcia socjoterapeutyczne** – grupa docelowa: uczniowie z trudnościami w umiejętnościach społecznych, liczba uczestników: 12 uczniów kl. VIII.
13. **Lekcje wychowania do życia w rodzinie** – grupa docelowa: uczniowie kl. IV - VIII, efekty: rozwijanie poczucia odpowiedzialności, doskonalenie umiejętności nawiązywania pozytywnych relacji przyjaźni, miłości, budowanie poczucia własnej wartości, liczba uczestników: 60 uczniów.
14. **Konsultacje pedagogiczne** – grupa docelowa: uczniowie szkoły i ich rodzice, efekty: rozwijanie umiejętności wychowawczych, radzenia sobie z trudnymi emocjami, umiejętności komunikacji, budowanie poczucia własnej wartości, itp., liczba uczestników: 120 osób.
15. **Pogadanki z uczniami podczas zajęć wychowawczych** n.t. kondycji psychicznej uczniów w okresie pandemii oraz n.t. hejtowania w Internecie.

Szkolenia nauczycieli, służące podnoszeniu umiejętności wychowawczych:

1. Konferencja „**Zatroskani XXI w**” – o zdrowiu psychicznym nastolatków w czasie nauki zdalnej”.
2. Konferencja „**Safer Internet**” n.t. bezpieczeństwa w Internecie.
3. Webinarium „**Trudny czas pandemii**” – Dorota Zawadzka.
4. Webinarium „**Jak rozmawiać z nastolatkami**” – Justyna Baćławska (KLANZA).
5. „**Debata o pandemii**” – o problemach emocjonalnych dzieci i młodzieży w okresie nauki zdalnej – Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę.

1. Szkoła Podstawowa Dobrzyniówce, Dobrzyniówka 40 gm. Zabłudów.

- 1) **Tutoring** – indywidualne spotkania ucznia z nauczycielem tutorem, służące rozwijaniu zasobów uczniów i przyjmowaniu odpowiedzialności za decyzje i działania - grupa docelowa: uczniowie, efekty: odkrywanie i rozwijanie zasobów uczniów, budowanie poczucia własnej wartości, itp., liczba uczestników: 5 osób.
- 2) **Baza ofert instytucji specjalistycznych świadczących pomoc dziecku i rodzinie** – grupa docelowa: rodzice, efekty: sprawniejsze korzystanie z pomocy specjalistów w sytuacjach kryzysowych i wymagających interwencji specjalistów.
- 3) **Przekazywanie informacji do rodziców n.t. instytucji organizujących zdalną pomoc psychologiczną – pedagogiczną**, n.t. bezpieczeństwa w Internecie (materiały pozyskane z Powiatowej Poradni P-P), oferty kampanii „POLA NADZIEI” na czas pracy zdalnej oraz – liczba rodziców: 130.
- 4) **Doradztwo zawodowe** - grupa docelowa: uczniowie kl. VII – VIII, efekty: rozwijanie poczucia odpowiedzialności, doskonalenie umiejętności podejmowania decyzji, budowanie poczucia własnej wartości, liczba uczestników: 40 uczniów.
- 5) **Prelekcja dla rodziców w ramach wywiadówki klasowej** – grupa docelowa: rodzice, efekty: wzrost umiejętności wychowawczych, podniesienie poczucia własnej wartości, profilaktyka przemocy – „Miłość wymagająca – jak kochać i stawiać granice?” - liczba uczestników: 5 rodziców.
- 6) **Zajęcia rewalidacyjne** – grupa docelowa: uczniowie z niepełnosprawnością, efekty: rozwijanie umiejętności poznawczych, społecznych, emocjonalnych, doskonalenie zaburzonych funkcji, budowanie poczucia własnej wartości, liczba uczestników: 8 osób.
- 7) **Świetlica szkolna** - grupa docelowa: uczniowie kl. I – III, efekty: rozwijanie zainteresowań i alternatywnych form spędzania czasu wolnego, pomoc w odrabianiu lekcji, zapewnienie opieki dzieciom, liczba uczestników: 30 osób.
- 8) **Zajęcia logopedyczne** - grupa docelowa: uczniowie z zaburzeniami i wadami wymowy, efekty: rozwijanie umiejętności poprawnej wymowy, doskonalenie komunikacji, budowanie poczucia własnej wartości, liczba uczestników: 20 osób.

9) Zajęcia psychoedukacyjne:

- kl. IV - VIII „Cyberbezpieczeństwo”, w ramach projektu „Podlaski Uczeń Cyfrowego Świata” – 34 uczniów

1) **Lekcje wychowawcze i wydarzenia szkolne służące rozwijaniu wartości patriotyzmu:** np. akcja „Szkola do hymnu”, apel z okazji Święta Niepodległości 150 uczestników.

1. Szkolenia nauczycieli, służące podnoszeniu umiejętności wychowawczych:

1. Konferencja „**Jak przetrwać pandemię**” - wykład online.
2. Szkolenie „**Mediacje rówieśnicze**”.
3. „**Przystań w sieci**” n.t. bezpieczeństwa w Internecie.
 2. Konferencja online „**Kondycja uczniów, nauczycieli i rodziców w aktualnej sytuacji lockdownu w kontekście przeciwdziałania depresji oraz zachowaniom ryzykownym i przestępczym**” pod patronatem Ministerstwa Sprawiedliwości i Biura Rzecznika Praw Dziecka.
 3. Webinarium „**Motywacja z klasą. Jak pracować z zespołem klasowym?**”
 4. Webinarium „**Motywować czy inspirować? O pracy z uczniami**”.
 5. Kurs doskonalący - „**Dialog motywujący**”.

1. Szkola Podstawowa w Białostoczku, Szkoła Podstawowa im. Wspólnoty Polskiej w Białostoczku, ul. Białostoczek 8, gm. Zabłudów.

1. **Lekcje wychowawcze i wydarzenia szkolne służące rozwijaniu wartości patriotyzmu:** np. akcja „Szkola do hymnu”, apel z okazji Święta Niepodległości 50 uczestników.
2. **Lekcje wychowawcze i wydarzenia szkolne służące rozwijaniu wartości ekologicznych:** np. warsztaty n.t. odnawialnych źródeł energii dla uczniów kl. IV – V –Stowarzyszenie KLANZA – liczba uczestników: 32.
3. **Lekcje wychowawcze i wydarzenia szkolne dotyczące wartości rodzinnych**, m.in.: bliskości, spędzania czasu wolnego świętowania ważnych wydarzeń, np. Jasełka szkolne, klasowe spotkania świąteczne, Dzień Gier Planszowych, kiermasze organizowane przez Radę Rodziców, nocne oglądanie nieba przy użyciu teleskopu zorganizowane na terenie szkoły.
4. **Organizacja Tygodnia Życzliwości** – zwrócenie uwagi na sposoby dbania o relacje społeczne – liczba uczestników: 52.
5. **Kontrakty z uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze**, cel: kształcenie umiejętności podejmowania poprawy zachowania etapowo i systematycznie. wzmacnianie działań pożądaných, kształcenie umiejętności samooceny i zauważania konsekwencji działań – liczba uczniów: 4.
6. **Konsultacje pedagogiczne** – grupa docelowa: uczniowie szkoły i ich rodzice, efekty: rozwijanie umiejętności wychowawczych, radzenia sobie z trudnymi emocjami, umiejętności komunikacji, budowanie poczucia własnej wartości, itp., liczba uczestników: 25 osób.

2.4 Organizowanie wycieczki dla dzieci z terenu gminy Zabłudów.

W ramach działań GKRPA w Zabłudowie sfinansowano 12 dzieciom wycieczkę w okresie wakacyjnym. do Zakopanego.

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowo-Wychowawczych z Lublina zorganizowało letni wypoczynek dla dzieci rolników w ramach promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej w formie letniego wyjazdu do nadmorskiej miejscowości Rzućewo z której skorzystało 2 dzieci z terenu Gminy Zabłudów.

2.5 Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

ww. monitoring był prowadzony wobec 3 rodzin z którymi asystent rodziny zakończył współpracę.

2. Cel szczegółowy nr 3

<p>Prowadzenie działalności profilaktycznej oraz rozwój współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny.</p>
<p>3.1 Uświadamianie rodzin, mieszkańców gminy Zabłudów o dostępnych formach pomocy rodzinie w przypadku trudności. liczba broszur i ulotek informacyjnych dotyczących głównie tematyki przemocy w rodzinie oraz uzależnienia od alkoholu – 10 liczba plakatów informacyjnych dotyczących tematyki przemocy - 2</p>
<p>3.2 Prowadzenie działań poprawiających współpracę instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. liczba broszur i ulotek informacyjnych dotyczących głównie tematyki przemocy w rodzinie oraz uzależnienia od alkoholu – 10 liczba plakatów informacyjnych dotyczących tematyki przemocy - 2 liczba działań w zakresie współpracy z instytucjami (spotkań, konsultacji, posiedzeń zespołów) – odbyły się 2 spotkania ramach Zespołu ds. Asysty Rodzinnej oraz asystent rodziny uczestniczył w 1 spotkaniu dotyczącym Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, przebywającego w instytucjonalnej pieczy zastępczej. liczba wydanych opinii i informacji o rodzinie (Sąd Rejonowy w Białymstoku IV Wydział Rodzinny i Nieletnich) - 1</p>
<p>3.3 Doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystenta rodziny oraz innych osób pracujących z rodziną. liczba szkoleń pracowników socjalnych - 7 liczba szkoleń asystenta rodziny - 3</p>
<p>3.3 Organizowanie lokalnych kampanii na rzecz rodziny. liczba zorganizowanych kampanii na rzecz rodziny - nie odbyły się z uwagi na pandemię Sars-Cov-2</p>
<p>3.4 Organizowanie spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny. liczba konferencji - 1</p>
<p>1.5 Organizowanie lokalnych kampanii na rzecz rodziny nie odbyły się z uwagi na pandemię Sars-Cov-2</p>
<p>1.6 Prowadzenie bieżącej diagnozy sytuacji rodzin w gminie Zabłudów. liczba sporządzonych diagnoz przez asystenta rodziny - 5</p>
<p>3.7 Podejmowanie działań profilaktycznych. programy wychowawcze z elementami programów wychowawczo – profilaktycznych pt. „Spójrz inaczej” – uczestniczyły 52 osób</p>
<p>3.8 Pomoc dydaktyczna dzieciom mającym problemy w nauce m.in. poprzez usługi wolontariatu, wsparcie stowarzyszeń i fundacji:</p> <p>Stowarzyszenie Społeczno – Edukacyjne „Panorama” (pkt 6, pkt 10c) pomoc w nauce, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Pogotowie naukowe” zorganizowane w celu pomocy w nauce uczniom ze słabszymi wynikami edukacyjnymi, - cykl grupowych zajęć wychowawczych prowadzonych zdalnie za pomocą aplikacji Zoom. - programy socjoterapeutyczne – uczestniczyło 25 dzieci, - program terapeutyczny dla dziecka z zaburzeniem lękowym – mutyzm wybiórczy – uczestniczyło 1 dziecko, <ul style="list-style-type: none"> · najczęściej zgłaszane problemy – niepowodzenia w nauce, brak integracji z grupą rówieśniczą, niesprawiedliwość nauczycieli · poprawa sytuacji szkolnej · wzmacnianie poczucia własnej wartości
<p>3.9 Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizacja programu „Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności osób bezrobotnych z terenu Gminy Zabłudów” - w ramach programu została zatrudniona 1 osoba
<p>3.10 Udział w ogólnopolskich kampaniach, których celem jest wzmocnienie podstawowych funkcji komórki</p>

społecznej, jaką jest rodzina:

Program wychowawczy z elementami programów wychowawczo – profilaktycznych „**Spójrz inaczej**” – w których uczestniczyło 58 dzieci

W Gminie Zabłudów są trzy kluby propagujących aktywność fizyczną dzieci i młodzieży poprzez sport, turystykę i rekreację:

- **KS Rudnia Zabłudów,**
- **szkolny klub sportowy LUKS LIDER,**
- **UAKS „Podlasie”.**

Uczestnikami ww. imprez są nie tylko mieszkańcy Zabłudowa, ale również wsi z terenu gminy.

Na prowadzenie swoich działalności Kluby środki finansowe otrzymują z Urzędu Miejskiego w Zabłudowie.

W zakresie prowadzenia poradnictwa rodzinnego i realizowania programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci ważną rolę odgrywa świetlica osiedlowo – środowiskowa z elementami socjoterapii prowadzona przez Stowarzyszenie „Panorama” oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zabłudowie.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Na terenie Gminy Zabłudów w grudniu 2020 r. został uruchomiony ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi tj. Środowiskowy Dom Samopomocy. Dom ze względu na kategorię osób, które do niego będą uczęszczać kwalifikuje się jako Dom typu A, B, C, obejmując wsparciem trzy grupy osób: typ A dla osób z zaburzeniami psychicznymi, typ B dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, typ C dla osób wykazujących inne zaburzenia czynności psychicznych. Dom funkcjonuje jako jednostka budżetowa Gminy Zabłudów wypełniając zadania zleczone z zakresu administracji rządowej. Działalność ŚDS jest prowadzona jest godzinach 8.00-16.00, co najmniej 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie. Celem działania ŚDS jest organizowanie oparcia społecznego osobom niepełnosprawnym intelektualnie i z zaburzeniami psychicznymi. Dom jest lokalną placówką dziennego pobytu o zasięgu gminnym, przeznaczoną dla 30 osób z 8 miejscami pobytu całodobowego.

Zadania Asystenta Rodziny

Zgodnie z art. 8. 1. Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r., wobec rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze gmina podejmuje działania zmierzające do zapewnienia wsparcia, które w szczególności polegają na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w tej rodzinie przeprowadza się wywiad środowiskowy, podczas którego pracownik socjalny dokonując analizy sytuacji rodzinnej, poświęca szczególną uwagę problemom opiekuńczo-wychowawczym oraz zaspokajaniu przez rodzinę potrzeb najmłodszych jej członków. Jeśli wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie

trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wówczas za zgodą rodziny pracę z nią podejmuje asystent rodziny.

Praca asystenta polega na wspieraniu rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Asystent rodziny pełni rolę pomocnika, mediatora i doradcy, wspiera i aktywizuje rodzinę, podejmuje działania zmierzające do zmiany wzajemnych stosunków w rodzinie, do budowania pozytywnej motywacji do zmiany, a także poczucia własnej sprawczości, czy też możliwości wpływu na swoje życie. Towarzyszy rodzinie w poszukiwaniu rozwiązań wyjścia z trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny pochodzenia i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych.

Asystent rodziny to osoba wspierająca, stojąca po stronie rodziny, motywująca do zmian poprzez wzmacnianie pozytywne, czyli chwalenie konstruktywnych działań lub nawet myślenia o ich podjęciu. Wspiera i asystuje członkom rodziny w osiągnięciu ich własnych celów (tych, które są zgodne z normami prawnymi i społecznymi).

Działania asystenta rodziny obejmują rozpoznanie potrzeb klientów i ocenę sytuacji rodziny z perspektywy jej członków oraz obiektywną diagnozę potrzeb i potencjalnych możliwości rodziny. Efektem tych działań jest stworzenie planu pracy z rodziną. Stopniowa realizacja zadań wynikających z planu pracy z rodziną prowadzi z czasem do jej usamodzielnienia się i minimalizowania roli asystenta. Wówczas asystent monitoruje działania poszczególnych osób w rodzinie dokonując ich okresowej oceny, aż do bezpiecznego poziomu usamodzielnienia się rodziny.

Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego przez rodziców lub opiekunów dzieci. Zaplanowane działania powinny być dopasowane do możliwości i motywacji klienta. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby korzystające z pomocy kontroli nad własnym życiem, która pozwoli im być samodzielnymi oraz umożliwi wypełnianie roli rodzica tak, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci.

Przy realizacji programu wspierania rodziny w Gminie Zabłudów współpracują następujące podmioty:

- Komisariat Policji w Zabłudowie,
- Pedagogy ze Szkoły Podstawowej w Zabłudowie oraz Szkoły Podstawowej w Rafałowce, Dobrzyniówce i Białostoczku,
- przedstawiciele parafii rzymskokatolickiej pw. św. Piotra i Pawła i parafii prawosławnej pw. ZNMP w Zabłudowie,
- przedstawiciele NZOZ św. Łukasza KERIT Sp. Z o.o. i NZOZ Przychodni Rodzinnej w Zabłudowie,
- Stowarzyszenie PANORAMA,
- Miejski Ośrodek Animacji i Kultury w Zabłudowie,
- Lokalny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zabłudowie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym w Białymstoku oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku.

Przedstawiciele tych podmiotów, jeśli zachodzi taka potrzeba, biorą czynny udział w posiedzeniach Grup Roboczych. Zadaniem Grup Roboczych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych

wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Świetlice szkolne przy szkołach podstawowych pełnią na terenie szkół funkcje opiekuńcze, wychowawcze i dydaktyczne. Opiece podlegają uczniowie klas 0 – III, którym rodzice nie mogą zapewnić opieki i obligatoryjnie wszyscy uczniowie dojeżdżający z klas 0 – VIII. Uczniowie przychodzą na zajęcia po skończonych lekcjach lub oczekują na rozpoczęcie swoich zajęć. Obecność ich jest obowiązkowa. Opiekę i zajęcia wychowawczo-dydaktyczne z uczniami prowadzą wychowawcy w wymiarze 26 godzin zegarowych tygodniowo.

Strategia z zakresu rozwiązywania problemów pomocy społecznej na najbliższe lata zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pożytku publicznego zajmującymi się pomocą społeczną oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: placówki oświatowo – wychowawcze, placówki służby zdrowia, Policja, parafie oraz określenie kierunków działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych. Naczelną zasadą przy określaniu kierunków działań będzie przede wszystkim ustalenie, czy działania łagodzące powinny mieć wyłącznie charakter pomocy finansowej czy też profilaktyki oraz motywowania mieszkańców do zmian w swoim życiu, w szczególności poprzez edukację i aktywne poszukiwanie pracy.

Opracował:
Anna Małgorzata Wrońska
Asystent Rodziny
MOPS w Zabłudowie

Zatwierdził:
Kierownik MOPS w Zabłudowie
/-/ Piotr Torbicz